

Q2015.011.1
Quicksan flora en fauna
Oud Ootmarsum, Geesteren
en Hezingen

24 augustus 2015

EcoTierra- ecologisch adviesbureau

Laagsestraat te Oud Ootmarsum, Rammhineweg 3 te Geesteren en Schaapskooiweg 9 te Hezingen

- Quickscan in het kader van de Flora- en faunawet -

Opdrachtgever	De heer C.R.C. Wiggers Zuiderstraat 8 7468 CX Enter
Datum veldbezoek	14 augustus 2015
Uitvoerend ecooloog	ing. J.M. de Wever
Kenmerk rapport	Q2015.011.1-Quickscan flora en fauna Oud Ootmarsum, Geesteren en Hezingen
Datum rapport	24 augustus 2015
Auteur	ing. J.M. de Wever
Paraaf	

EcoTierra-ecologisch adviesbureau
Margijnenenk 12
7415 JZ Deventer

www.ecotierra.nl
info@ecotierra.nl
0570-597418

→ **Draagvlak voor natuur is de basis voor natuurbescherming**

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en EcoTierra-ecologisch adviesbureau, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING

1 INLEIDING	5
1.1 AANLEIDING	6
1.2 DOELSTELLING	6
1.3 VOLLEDIGHEID ONDERZOEK	6
1.4 GELDIGHEIDSDUUR RAPPORT	7
2 ONDERZOEKSOPZET	8
2.1 DESKRESEARCH	8
2.2 VELDBEZOEK	8
3 SITUATIEBESCHRIJVING	9
3.1 HUIDIGE SITUATIE	9
3.2 GEWENSTE TOEKOMSTIGE SITUATIE EN VOORGENOMEN INGRENEN	11
4 BEVINDINGEN ONDERZOEK	17
4.1 BEVINDINGEN DESKRESEARCH	17
4.2 BEVINDINGEN VELDONDERZOEK	19
5 EFFECTENBEOORDELING	24
5.1 EFFECTEN BESCHERMDE GEBIEDEN	24
5.2 EFFECTEN SOORTEN	24
6 CONCLUSIE	28

BIJLAGEN

1. Wettelijk kader
2. Literatuurlijst

SAMENVATTING

In opdracht van de heer Wiggers heeft EcoTierra- ecologisch adviesbureau aan de Laagsestraat te Oud Ootmarsum, aan de Ramhinneweg 3 te Geesteren en aan de Schaapskooiweg 9 te Hezingen een quickscan flora en fauna uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet en overige (natuur)wetgeving.

Het plangebied in Oud Ootmarsum is gelegen binnen de bebouwde kom van Oud Ootmarsum en betreft een onbebouwd groen perceel naast huisnummer 35. Dit plangebied is niet gelegen in de EHS/ het NNN, maar wel nabij (circa 700 meter) een Natura2000-gebied.

Het tweede plangebied is gelegen ten noorden van de bebouwde kern van Geesteren en betreft een oude varkensschuur op het erf. Het plangebied is niet gelegen in de EHS/ het NNN of nabij (binnen een straal van 3.000 meter) een Natura2000-gebied.

Het plangebied te Hezingen is gelegen ten oosten van de kern van Hezingen en betreft een grotendeels ingestorte schuur en de directe omgeving. Het plangebied is omsloten door het Natura2000-gebied 'Springendal en Dal van de Mosbeek'. Tevens is het plangebied deels gelegen in de EHS (het NNN) en in een zogenaamd 'Uitwerkingsgebied ontwikkelopgave Natura2000'.

De aanleiding voor het uitvoeren van onderhavige quickscan is de gewenste realisatie van een woning met bijgebouw op het perceel aan de Laagsestraat te Oud Ootmarsum. Het project vindt plaats in het kader van de Rood-voor-Rood-regeling. In dit kader zal op de tweede locatie een oude varkensstal deels worden geamoveerd en deels worden verbouwd. Op de derde locatie wordt eveneens een opstal geamoveerd om te voldoen aan de benodigde sloopmeters. Hier wordt ook een kapschuur teruggebouwd.

De plangebieden zullen landschappelijk worden ingepast.

Deze ingrepen vallen binnen de Flora- en faunawet onder het belang j: de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Onderhavige quickscan is gebaseerd op een bronnenonderzoek en een veldbezoek. Dit veldbezoek heeft op 14 augustus 2015 plaatsgevonden.

De onderstaande conclusies gelden voor alle locaties. Voor verdere uitleg bij de conclusies dient hoofdstuk zes geraadpleegd te worden.

Conclusies alle locaties	
Beschermde gebieden	<i>Locaties Oud Ootmarsum en Geesteren</i> De voorgenomen ingrepen zullen geen negatief effect hebben op beschermde (natuur)gebieden. <i>Locatie Hezingen</i> Het Natura2000-gebied rondom het plangebied zal naar verwachting geen negatief effect ondervinden van de ingreep binnen dit plangebied. Het bosje met weinig natuurwaarden betreft EHS. → Er is geen significante aantasting wat betreft natuurwaarde of oppervlak te verwachten.

Soortgroepen	Flora <i>Alle locaties</i> Er zijn geen beschermde wilde soorten aangetroffen. Het is raadzaam om de invasieve exoot de Japanse duizendknoop op de locatie Hezingen spoedig en grondig te laten verwijderen.
	Vogels <i>Locaties Oud Ootmarsum en Geesteren</i> In de groenstructuren van beide locaties en in de te amoveren opstal van het plangebied in Geesteren kunnen algemeen voorkomende vogels broeden. → De rooi- en sloopwerkzaamheden dienen buiten het broedseizoen plaats te vinden. → Bij voorkeur vindt de bouw van de woning ook buiten het broedseizoen plaats. <i>Locatie Hezingen</i> In de groenstructuren en in de te amoveren schuur kunnen algemeen voorkomende vogels broeden. → De rooi- en sloopwerkzaamheden dienen buiten het broedseizoen plaats te vinden. De te amoveren schuur betreft een niet significante roestplaats voor een kerkuil. → Er worden door de Kerkuilen Werkgroep Twente ruim voor de sloop twee speciale nestkasten opgehangen. Dit ook met het oog op de mogelijke verdere instorting van de schuur. → Na de realisatie van de kapschuur wordt ook hier een speciale nestkast opgehangen en muizenvoorzieningen, zoals takkenrillen, toegepast.
	Vleermuizen Er zijn geen geschikte verblijf- en/of voortplantingsplaatsen voor gebouwbewonende en boombewonende soorten aanwezig binnen de plangebieden. Tevens betreffen deze plangebieden geen essentieel foerageergebied en zullen er door de ingrepen geen essentiële vliegroutes verloren gaan.
	Amfibieën, reptielen en vissen Er zijn geen vaste verblijf- en/of voortplantingsplaatsen of exemplaren van streng en strikt beschermde overige soorten waargenomen. Wel kunnen algemeen voorkomende soorten voorkomen.
	Ongewervelden/ overige soorten Er zijn geen vaste verblijf- en/of voortplantingsplaatsen of exemplaren van streng en strikt beschermde overige soorten waargenomen. Wel komen algemeen voorkomende soorten voor.
Conclusie	Op basis van de bevindingen kan geconcludeerd worden dat er in de huidige situatie <u>geen</u> procedurele gevolgen zijn ten gevolge van de voorgenomen ingrepen. → Op basis van de zorgplicht volgens artikel 2 van de Flora- en faunawet dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor in het wild levende dieren en hun leefomgeving; → Nader onderzoek naar soorten is <u>niet</u> noodzakelijk; → Een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is <u>niet</u> noodzakelijk. Niet significante roestplekken kerkuilen zijn niet ontheffingsplichtig; → Voor algemeen voorkomende soorten (Tabel 1) geldt een algemene vrijstelling als het ruimtelijke ingrepen betreft.

1 INLEIDING

In opdracht van de heer Wiggers heeft EcoTierra- ecologisch adviesbureau aan de Laagsestraat te Oud Ootmarsum, aan de Ramhinneweg 3 te Geesteren en aan de Schaapskooiweg 9 te Hezingen een quickscan flora en fauna uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet en overige (natuur)wetgeving.

1.1 Aanleiding

De aanleiding voor het uitvoeren van onderhavige quickscan is de gewenste realisatie van een woning met bijgebouw op het perceel aan de Laagsestraat te Oud Ootmarsum. Het project vindt plaats in het kader van de Rood-voor-Rood-regeling. In dit kader zal op de tweede locatie een oude varkensstal deels worden geamoveerd en deels worden verbouwd. Op de derde locatie wordt eveneens een opstal geamoveerd om te voldoen aan de benodigde sloopmeters. Hier zal tevens een kapschuur worden teruggebouwd. De plangebieden zullen landschappelijk worden ingepast.

De beschreven activiteiten kunnen negatieve gevolgen hebben voor aanwezige flora- en faunasoorten op de locaties en de directe omgeving.

In verband met de inwerkingtreding van de Flora- en faunawet op 1 april 2002 is het noodzakelijk om voorafgaande aan bouw- en/ of sloopactiviteiten te toetsen of de geplande activiteiten geen negatief effect hebben op beschermde plant- en/of diersoorten en leefgebieden.

1.2 Doelstelling

Het doel van onderhavige quickscan is inzicht geven of de voorgenomen activiteiten een overtreding van de vigerende natuurwetgeving tot gevolg hebben.

Om dit inzicht te verkrijgen worden de volgende vragen beantwoord;

- zijn er binnen het plangebieden beschermde dier- en plantsoorten aangetroffen en/of worden deze verwacht?
- wat is de juridische status van deze soorten?
- liggen er beschermde natuurgebieden, zoals het NNN of Natura2000-gebieden in de directe omgeving?
- hebben de voorgenomen activiteiten een (significant) negatief effect op deze soorten of gebieden?
- wat zijn de gevolgen en dienen er (mitigerende) maatregelen genomen te worden?
- dient er een nader onderzoek uitgevoerd te worden?
- dient er een ontheffing aangevraagd te worden?

1.3 Volledigheid onderzoek

Een quickscan is een momentopname en kan slechts in beperkte mate uitsluitel geven over de aan- of afwezigheid van soorten. Het kan voorkomen dat soorten niet worden waargenomen tijdens het veldbezoek. Aan de hand expert-judgement en bekende ecologische principes zal een inschatting worden gemaakt over het wel of niet voor kunnen komen van beschermde plant- en diersoorten. Verder is de quickscan geen veldinventarisatie. Veldinventarisaties omvatten meerdere opnamerondes die seizoensgebonden zijn en volgens standaardmethoden worden uitgevoerd. Onderhavige rapportage is opgesteld op basis van het voorschrift zoals opgenomen in het aanvraagformulier "Aanvraag ontheffing, ingevolge artikel 75C Flora- en faunawet".

1.4 Geldigheidsduur rapport

Voor onderzoeken waar alleen soorten van tabel 1 en/of 2 van de Flora- en faunawet aan de orde zijn, mag in principe worden volstaan met een geldigheid van 5 jaar. Hierbij geldt dat er in die periode weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen hebben opgetreden en dat de wetgeving gelijk is gebleven. Bij onderzoeken naar strikt beschermde soorten (tabel 3 soorten en vogels) geldt in principe dat onderzoeksgegevens maximaal 3 jaar oud mogen zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet voor geldt, moeten de gegevens recenter zijn. (bron: ministerie van Economische Zaken).

2 ONDERZOEKSOPZET

In onderhavige quickscan zijn de locaties gescreend op de aanwezigheid van beschermde plant- en diersoorten. Er is gestart met een deskresearch en vervolgens zijn de locaties bezocht.

2.1 Deskresearch

Alvorens de terreinen zijn bezocht zijn diverse (digitale) verspreidingsatlassen geraadpleegd. De waarnemingen zijn gedaan tussen 2010 en 2015. Hierdoor is indicatief een beeld verkregen of er streng en strikt beschermde soorten voorkomen in het kilometer-/ uurhok waarin de plangebieden zijn gelegen.

Diverse kaarten (waaronder EHS en Natura2000) van de provinciale website 'Atlas van Overijssel' zijn geraadpleegd.

2.2 Veldbezoek

De plangebieden zijn op 14 augustus overdag bezocht. Ten tijde van het veldbezoek was het overwegend zonnige en droog met een temperatuur van rond de 25/27°C.

Tijdens het veldonderzoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van pootafdrukken, graafsporen, nesten, holen, uitwerpselen, haren, etc.).

Het onderzoek is uitgevoerd door een ecooloog met een relevante HBO-opleiding en ruime ervaring met het uitvoeren van quickscans. Tevens worden door de ecooloog diverse relevante cursussen gevolgd, symposia en congressen bezocht en diverse vakbladen en nieuwsbrieven gelezen om de laatste ontwikkelingen te volgen.

Tijdens het veldonderzoek zijn initiatiefnemers en de projectbegeleider geïnterviewd. Tevens is er op 24 augustus telefonisch contact geweest met de heer J. Drop van de Kerkuilen Werkgroep Twente.

3 SITUATIEBESCHRIJVING

In dit hoofdstuk zijn de onderzoekslocaties en de voorgenomen activiteiten beschreven. Op onderstaande afbeeldingen zijn de plangebieden weergegeven waarbinnen de activiteiten daadwerkelijk plaatsvinden. Tijdens het veldbezoek is ook de directe omgeving van deze onderzoeksgebieden bekeken.

3.1 Huidige situatie

Afbeelding 1: Situering locatie Oud Ootmarsum (bron: Atlas van Overijssel, luchtfoto 2014).

Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom van Oud Ootmarsum (gemeente Dinkelland) en betreft een onbebouwd perceel naast huisnummer 35. Binnen het perceel komen veel aangeplante bomen en struiken voor. Doordat er geruime tijd geen onderhoud heeft plaatsgevonden is er ruigtevegetatie ontstaan. De vijver binnen het plangebied was ten tijde van het onderzoek geheel drooggevallen.

De directe omgeving bestaat uit bebouwing, agrarische percelen (waaronder mais ten westen van het plangebied) en bosschages.

Foto's: Indrukken plangebied.

Foto's: Indrukken plangebied. Links de opgedroogde vijver.

Foto's: Indrukken directe omgeving.

Afbeelding 2: Situering locatie Ramhinneweg 3 te Geesteren (bron: Atlas van Overijssel, luchtfoto 2014).

Het plangebied is gelegen ten noorden van de bebouwde kern van Geesteren (gemeente Tubbergen) en betreft een voormalige varkensschuur. De schuur wordt nu gebruikt voor opslag. De schuur bestaat uit twee geschakelde delen. De directe omgeving van het plangebied bestaat uit agrarische percelen en lijnvormige groenstructuren.

Foto's: Indrukken plangebied.

Foto's: Indrukken plangebied.

Foto's: Indrukken plangebied.

Afbeelding 3: Situering locatie Schaapskooiweg 9 te Hezingen (bron: Atlas van Overijssel, luchtfoto 2014).

Dit plangebied is gelegen ten oosten van de kern van Hezingen (gemeente Tubbergen) en betreft een grotendeels ingestorte schuur en de directe omgeving. De directe, onderzochte omgeving bestaat uit een bosje, ruigtevegetatie en een bomensingel (rode stippellijn). Dit laatste deel is onderzocht in verband met de gewenste landschappelijke inpassing. De directe omgeving bestaat uit het bebouwde perceel, agrarische percelen en natuurgebieden, waaronder heide en bossen.

Foto's: Indrukken plangebied. Ingestorte schuur.

Foto's: Indrukken plangebied. Bosschage en bomensingel in directe omgeving.

Foto's: Indrukken plangebied. Ruigtevegetatie.

3.2 Gewenste toekomstige situatie en voorgenomen ingrepen

De aanleiding voor het uitvoeren van onderhavige quickscan is de gewenste realisatie van een woning met bijgebouw op het perceel aan de Laagsestraat te Oud Ootmarsum. Het project vindt plaats in het kader van de Rood-voor-Rood-regeling. In dit kader zal op een locatie te Geesteren een oude varkensstal deels worden geamoveerd en deels worden verbouwd. Op de derde locatie te Hezingen wordt eveneens een opstal geamoveerd om te voldoen aan de benodigde sloopmeters. Hier zal eveneens een nieuwe kapschuur worden gebouwd. In het kader van de landschappelijke inpassing zal op deze locatie ruigtevegetatie verwijderd. Het bosje wordt opgeschoond en er worden bomen gekapt (mededeling Eelerwoude).

De plangebieden zullen landschappelijk worden ingepast, door onder andere bomen, boomgroepen en struiken aan te planten.

In het document 'Realisatie nieuwbouwkavel Laagsestraat, Rood-voor- Rood Laagsestraat (Dinkelland) Schaapskooiweg en Ramhinneweg (Tubbergen)', Eelerwoude juli 2015, worden de plangebieden, de voorgenomen ingrepen en de gewenste eindsituaties uitvoerig besproken.

De bovenstaande ingrepen vallen binnen de Flora- en faunawet onder het belang j: de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Afbeelding 4 en 5: Gewenste situatie locatie Oud Ootmarsum(links) en locatie Geesteren (rechts) (bron: Eelerwoude).

Afbeelding 6: Gewenste situatie locatie Oud Hezingen (bron: Eelerwoude).

4 BEVINDINGEN ONDERZOEK

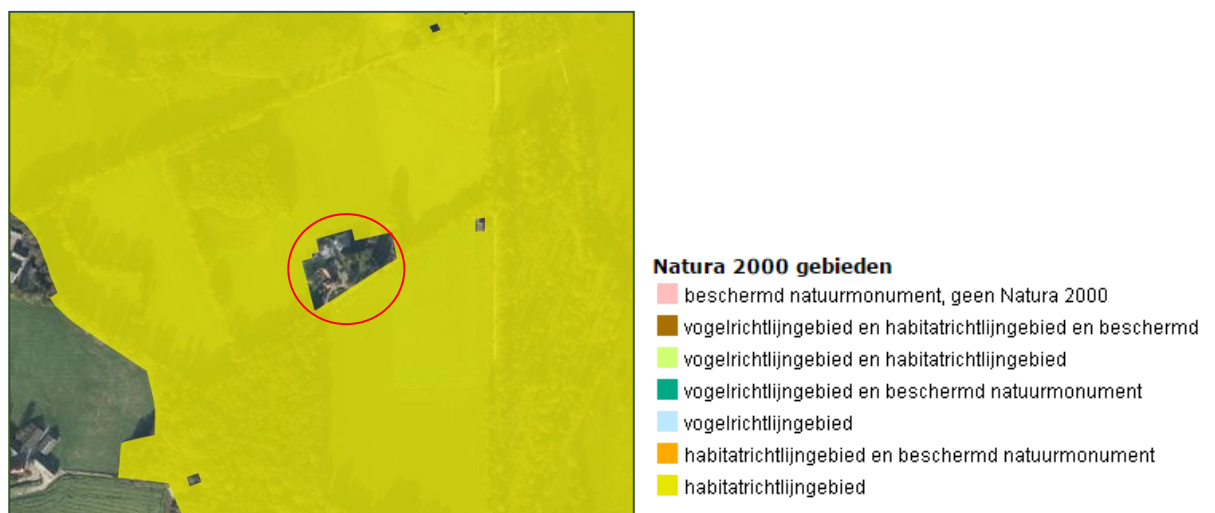
Hieronder worden de bevindingen van de quickscan besproken, allereerst de bevindingen van de deskresearch en vervolgens de bevindingen van het veldonderzoek.

4.1 Bevindingen deskresearch

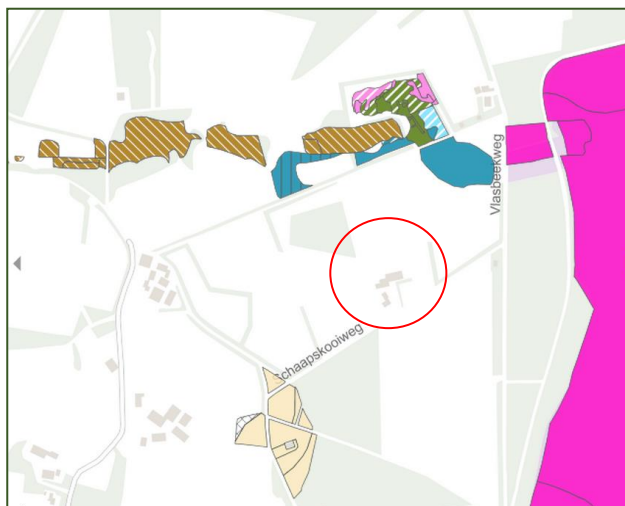
De provinciale website Atlas van Overijssel geeft aan dat de onderzoekslocatie in Oud Ootmarsum niet is gelegen in de Ecologische Hoofdstructuur/ het Nationaal Natuurnetwerk, maar wel relatief nabij het Natura2000-gebied 'Springendal en Dal van de Mosbeek'. Dit plangebied heeft geen bijzonder beheertype in het Natuurbeheerplan.

De locatie Ramhinneweg 3 is niet gelegen in de EHS/ het NNN of nabij (binnen een straal van 3.000 meter) een Natura2000-gebied. Ook dit plangebied heeft geen bijzonder beheertype in het Natuurbeheerplan.

Het plangebied te Hezingen is omringd door het Natura2000-gebied 'Springendal en Dal van de Mosbeek'. Dit Natura2000-gebied is aangewezen voor de habitatsoorten vliegend hert, beekprik, kamsalamander en drijvend weegbree. Er liggen geen habitattypen binnen het plangebied, wel nabij zoals H9120, Beuken-eikenbossen met hultst en H6410, Blauwgraslanden.

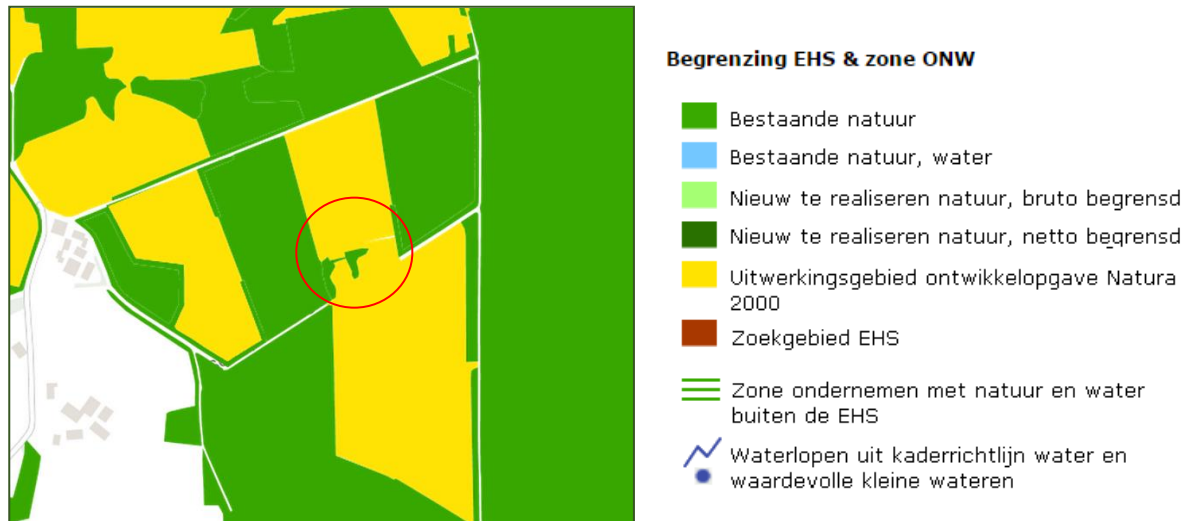
Afbeelding 7: Ligging plangebied Hezingen t.o.v. Natura2000-gebied.

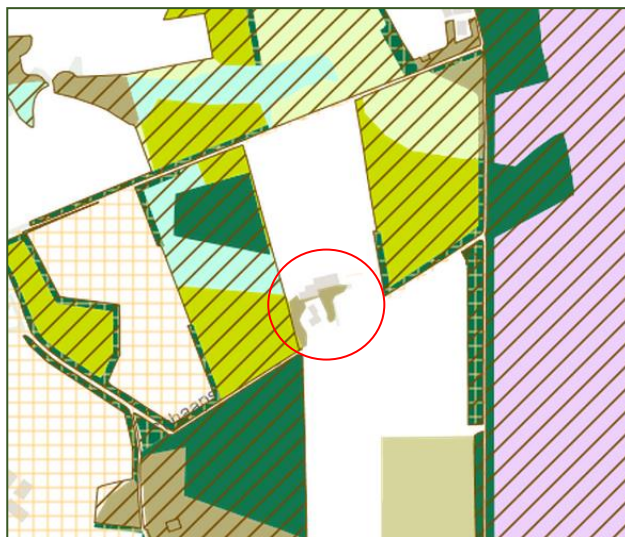
Afbeelding 8: Ligging habitattypen t.o.v. plangebied Hezingen.

Tevens ligt het deel waar de te amoveren schuur staat in een zogenaamd 'Ontwikkelingsgebied ontwikkelopgave Natura2000'. In dergelijke gebieden is ruimte voor ontwikkeling, maar staan de doelstellingen voor het Natura2000-gebied centraal.

Het bosje betreft EHS met als beheertype 'N16.01 Droog bos met productie'.

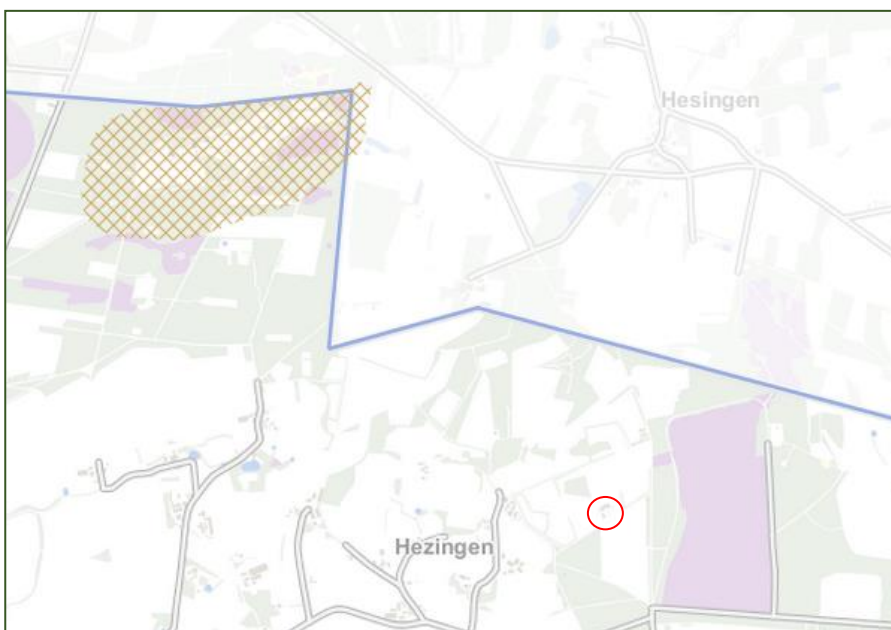
Afbeelding 9: Ligging plangebied t.o.v. EHS

Afbeelding 10: Ligging plangebied Hezingen t.o.v. beheertypen.

Uit het vooronderzoek is naar voren gekomen dat er diverse streng en strikt beschermde soorten op de locaties en in de directe omgeving kunnen voorkomen. Eventueel te verwachten soorten zijn (niet uitputtend opgenoemd) steenuil, kerkuil, huismus, sperwer, buizerd, steenmarter, gewone en ruige dwergvleermuis, grootoorvleermuis, laatvlieger, franjestaart (vleermuis), water- en veldspitsmuis.

Omdat de kamsalamander een habitatsoort betreft voor het Natura2000-gebied is in het vooronderzoek specifiek op deze soort gelet. Op de Atlas van Overijssel wordt het leefgebied van deze soort weergegeven. De onderlinge afstand is circa 1800 meter.

Afbeelding 10: Ligging plangebied t.o.v. bekend leefgebied kamsalamander (bron: Atlas van Overijssel).

Er zijn in de omgeving (uurhok) van het plangebied waarnemingen gedaan van het vliegende hert. De exacte locatie is onbekend, daar deze waarnemingen worden afgeschermd.

4.2 Bevindingen veldonderzoek

In deze paragraaf zijn de bevindingen van het veldonderzoek opgenomen. De soortgroepen worden per locatie besproken.

Flora

Plangebied Oud Ootmarsum

Binnen het daadwerkelijke plangebied zijn geen beschermde wilde planten waargenomen. Het plangebied betreft een perceel met aangeplante soorten waar geruime tijd geen onderhoud heeft plaatsgevonden. Hierdoor is er ruigtevegetatie ontstaan. Aanwezige soorten zijn onder andere dovennetel, eik, coniferensoorten, berk, prunussoorten, brem, perzikkruid, kleefkruid, sparren (zoals Koreaanse zilverspar), mannetjesvaren, braam, vlier, karmozijnbes, hederen en guldenroede.

Plangebied Geesteren

Binnen het daadwerkelijke plangebied zijn geen beschermde wilde planten waargenomen. Het plangebied is bebouwd met rondom enkele cultivars.

Plangebied Hezingen

Binnen het daadwerkelijke plangebied zijn geen beschermde wilde planten waargenomen. Het plangebied betreft een perceel waar geruime tijd geen onderhoud heeft plaatsgevonden. Hierdoor is er ruigtevegetatie ontstaan. Veel soorten zijn typerend voor voedselrijke bodems. Aanwezige soorten zijn onder andere (geen uitputtende opsomming) dovennetel, eik, spar, esdoorn, berk, veel braam, kleeftkruid, springzaad, duizendblad, dagkoekoeksbloem, veldzuring, prunussoorten, distelsoorten, hondsdrif, lijsterbes, madelief, brandnetel, weegbree, grassoorten, conifeer en een soort van de Japanse duizendknoop.

Vogels

Plangebied Oud Ootmarsum

Tijdens het veldbezoek zijn er binnen het daadwerkelijke plangebied enkele vogels waargenomen, waaronder merel, koolmees, houtduif en een ekster. Er zijn geen nesten waargenomen van algemene soorten of van soorten waarvan het nest jaarrond beschermd is. Nesten van algemene soorten kunnen eventueel wel verscholen zitten in de dichtere groenstructuren. Er zijn geen sporen van uilen of roofvogels waargenomen, zoals veren, braakballen of plukplekken. Auditief is een buizerd waargenomen.

Plangebied Geesteren

Tijdens het veldbezoek is alleen een merel waargenomen in de groenstructuren rondom de te amoveren stal. De stal is bijna geheel afgesloten door middel van planken tussen de golfplaten en de muur. Op 1 plek na, waarin de resten zijn te vinden van vermoedelijk een spreeuwennest. Nabij de stal zijn afgebeten vleugels te vinden wat kan wijzen op de aanwezigheid van een kat of steenmarter. Nabij de bomensingel en ruigtevegetatie ten zuiden van het plangebied is tijdens de omgevingscheck een patrijs waargenomen.

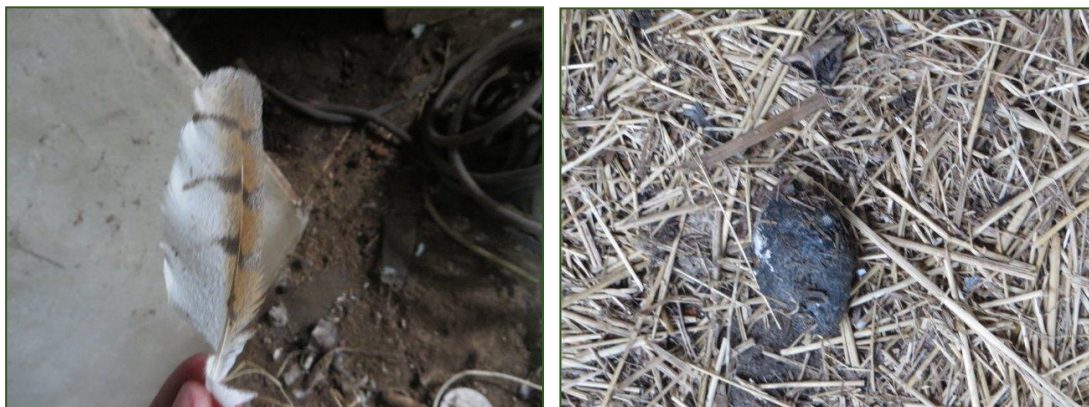
Er zijn geen jaarrond beschermde nesten waargenomen van soorten als de huismus, gierzwaluw of steenuil. Tevens zijn er geen exemplaren of sporen (zoals urinesporen, braakballen of veren) aangetroffen die kunnen duiden op de aanwezigheid van deze soorten.

Plangebied Hezingen

Tijdens het veldbezoek zijn onder andere koolmees, merel, houtduif, roodborst en winterkoning waargenomen. Deze soorten waren met name in het bosje en de ruigtevegetatie aanwezig. Jaarrond beschermde nesten van roofvogels zijn niet aangetroffen. Tevens zijn er geen plukplekken of andere sporen (braakballen en veren) van roofvogels aangetroffen in het bosje of de bomensingel.

Algemeen voorkomende soorten zullen zeer waarschijnlijk nesten hebben in de bomen en overige groenstructuren. Wanneer groenstructuren volledig in blad staan is dit zeer lastig te onderzoeken. Er zijn geen nesten waargenomen, maar worden wel verwacht.

In de te amoveren en bijna geheel ingestorte schuur zijn oude nesten van houtduiven aanwezig. Tevens is er een roestende kerkuil waargenomen. Er zijn veel sporen, zoals mest, braakballen en veren, van deze soort aanwezig in de schuur. Het betreft met name oude sporen. Het is zeer aannemelijk dat de schuur een voormalige nestlocatie van de uil is, maar doordat deze schuur bijna volledig is ingestort deze functie verloren is gegaan en alleen de functie van roestplaats over is gebleven. Gezien het weinige aantal verse sporen lijkt de locatie maar beperkt gebruikt te worden door de uil.

Foto's: Sporen kerkuil, veren en braakbal.

Grondgebonden zoogdieren

Plangebied Oud Ootmarsum

Er zijn geen exemplaren van streng of strikt beschermde grondgebonden soorten of verblijfs- of voortplantingsplaatsen ervan aangetroffen. Er zijn geen eetsporen of nesten van de eekhoorn aangetroffen. Marterachtigen kunnen het plangebied gebruiken om er te foerageren. Voor de streng beschermde steenmarter zijn er echter geen vaste beschermde verblijfplaatsen/ kraamlocaties aanwezig. Tevens zijn er geen verblijfplaatsen of sporen van de strikt beschermde das aangetroffen. Volgens de geraadpleegde zoogdierenatlassen en overige databases en/of op basis van het karakter en ligging van het plangebied zijn de strikt beschermde veldspitsmuis en waterspitsmuis niet te verwachten.

Algemeen voorkomende soorten (tabel 1-soorten), zoals (ware) muizen kunnen gebruik maken van het plangebied om er te foerageren of er te verblijven. Er zijn enkele konijnenholen aanwezig binnen het plangebied.

Plangebied Geesteren

Er zijn geen exemplaren van streng of strikt beschermde grondgebonden soorten of verblijfs- of voortplantingsplaatsen ervan aangetroffen binnen het daadwerkelijke plangebied. De opstallen zijn grotendeels goed afgesloten. Bij de enige ingang zijn geen sporen (krab, uitwerpselen) aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van een steenmarter. In de directe omgeving is een afgebeten vleugel aangetroffen wat kan duiden op de aanwezigheid van een exemplaar, maar ook op de aanwezigheid van een kat. De geïnterviewde weten dat de steenmarter voorkomt in de omgeving, maar hebben de soort nooit waargenomen binnen het perceel. Muizen komen er veelvuldig voor.

Plangebied Hezingen

Er zijn geen exemplaren van streng of strikt beschermde grondgebonden soorten of verblijfs- of voortplantingsplaatsen ervan aangetroffen. Er is goed gelet op nesten en eetsporen (kegels van sparren en dergelijke) van eekhoorns. Er zijn geen aanwijzingen dat eekhoorns in het bosje een nest hebben of regelmatig daar foerageren. Marterachtigen kunnen het plangebied gebruiken om er te foerageren. Van de streng beschermde steenmarter zijn er echter geen vaste beschermde verblijfplaatsen/ kraamlocaties aangetroffen. Er zijn eveneens geen uitwerpselen, latrines of prooiresten van deze soort aangetroffen. Er zijn geen vaste verblijfplaatsen van de strikt beschermde das aanwezig. Er zijn in de geraadpleegde zoogdierenatlassen en overige databases geen waarnemingen van de strikt beschermde veldspitsmuis en waterspitsmuis weergegeven. Het ontbreekt het plangebied aan geschikt oppervlaktewater voor de waterspitsmuis.

Algemeen voorkomende soorten (tabel 1-soorten), zoals (ware) muizen kunnen gebruik maken van het plangebied om er te foerageren of er te verblijven. In de omgevingen kunnen ook grotere zoogdieren als ree voorkomen. Het plangebied en de directe omgeving wordt door zowel haas als konijn gebruikt.

Vleermuizen

Plangebied Oud Ootmarsum

Er zijn binnen het plangebied geen elementen, zoals bebouwing met een spouw of een pannendak of dikkere bomen met geschikte holten, aanwezig waarin vleermuizen een verblijf- of voortplantingsplaats kunnen hebben.

Vleermuizen foerageren hoogstwaarschijnlijk binnen het plangebied, maar het onderzoeksgebied betreft geen significant foerageergebied, gezien de geschikte foerageergebieden in de directe omgeving. Tevens zijn er geen significante vliegroutes aanwezig binnen dit plangebied, daarvoor is het plangebied te klein en zijn er voldoende begeleidende elementen aanwezig in de nabijheid.

Plangebied Geesteren

Er zijn binnen het plangebied geen elementen, zoals toegankelijke bebouwing met een spouw of een pannendak of dikkere bomen met geschikte holten, aanwezig waarin vleermuizen een verblijf- of voortplantingsplaats kunnen hebben. Golfplaten daken zijn meestal slecht toegankelijk voor vleermuizen. Tevens zijn er geen significante foerageergebieden of vliegroutes aanwezig binnen het plangebied. De bomensingels in de directe omgeving zullen naar alle waarschijnlijkheid wel gebruikt worden om te navigeren.

Plangebied Hezingen

Er zijn binnen het plangebied geen elementen, zoals bebouwing met een spouw of een pannendak of dikkere bomen met geschikte holten, aanwezig waarin vleermuizen een verblijf- of voortplantingsplaats kunnen hebben. De ingestorte schuur is enkelwandig en tevens veel te tochtig en vochtig.

Vleermuizen foerageren ongetwijfeld binnen het plangebied, maar het onderzoeksgebied betreft geen significant foerageergebied, gezien de geschikte foerageergebieden in de directe omgeving. Tevens zijn er geen significante vliegroutes aanwezig binnen het daadwerkelijke plangebied.

Amfibieën, reptielen en vissen

Plangebied Oud Ootmarsum

Onder andere het gecultiveerde karakter en het ontbreken van oppervlaktewater maken dat de veelal veeleisende exemplaren van streng en strikt beschermde soorten van de soortgroepen vissen, amfibieën, reptielen niet zijn te verwachten binnen het plangebied.

De aanwezige vijver was ten tijde van het onderzoek drooggevalen waardoor de aanwezigheid van vissen is uitgesloten. Als voortplantingswater is de vijver met water eveneens beperkt geschikt voor amfibieën doordat er weinig zonlicht (warmte) door lijkt te dringen op het water. Eventueel kunnen algemene soorten, zoals de bruine kikker, het plangebied gebruiken als landhabitat. Reptielen worden binnen het plangebied niet verwacht.

Plangebied Geesteren

Het bebouwde en gecultiveerde karakter van het plangebied maakt dat streng en strikt beschermde soorten van vissen, amfibieën en reptielen niet zijn te verwachten binnen het plangebied.

Plangebied Hezingen

Het ontbreken van oppervlaktewater maakt het plangebied weinig geschikt voor amfibieën en reptielen en ongeschikt voor vissen. Er zijn in de geraadpleegde databases geen waarnemingen aangetroffen van kamsalamander binnen of nabij het plangebied. Algemene soorten kunnen eventueel het plangebied gebruiken als landhabitat, maar er is weinig water in de directe omgeving, waardoor de kans hierop beperkt is.

Ongewervelden/ overige soorten

Plangebied Oud Ootmarsum

Door de aanwezigheid van ruigtevegetatie en groenstructuren zijn er veel insecten en overige ongewervelden aanwezig binnen het plangebied. Er zijn echter geen streng of strikt beschermde soorten waargenomen. Die soorten hebben vaak specifieke ecologische eisen die in dergelijke plangebieden beperkt aanwezig zijn. Er is een wespennest aanwezig in de grond. Tevens zijn onder andere de vlindersoorten distelvlinder en bonte zandoogje waargenomen.

Plangebied Geesteren

Onder andere het gecultiveerde karakter en het ontbreken van oppervlaktewater maken dat veeleisende exemplaren van streng en strikt beschermde soorten van de soortgroepen kevers, mieren, dagvlinders en libellen niet zijn te verwachten binnen het plangebied.

Plangebied Hezingen

Door de aanwezigheid van ruigtevegetatie en groenstructuren zijn er veel insecten en overige ongewervelden aanwezig binnen het plangebied. Er zijn echter geen streng of strikt beschermde soorten waargenomen. Die soorten hebben vaak specifieke ecologische eisen die in dergelijke plangebieden beperkt aanwezig zijn. Tevens zijn onder andere de vlindersoorten klein koolwitje en bonte zandoogje waargenomen. Het vliegend hert wordt, gezien het ontbreken aan geschikte elementen (door schimmels aangetast rottend eikenhout) niet verwacht.

5 EFFECTENBEOORDELING

Hieronder zijn de effecten van de voorgenomen ingrepen op eventueel aanwezige beschermde gebieden en de aanwezige flora en fauna getoetst aan de vigerende wet- en regelgeving.

5.1 Effecten beschermde gebieden

De eerste twee plangebieden zijn niet gelegen in de EHS/ het NNN en zijn niet dermate dichtbij het Natura2000-gebied 'Springendal en Dal van de Mosbeek' gelegen dat de voorgenomen ingrepen negatieve invloeden kunnen hebben op de soorten waarvoor het Natura2000-gebied is aangewezen. Negatieve effecten op beschermde (natuur)gebieden zijn derhalve niet te verwachten wat betreft deze plangebieden.

Het plangebied te Hezingen is omgeven door een Natura2000-gebied en ligt zelf gedeeltelijk in een uitwerkingsgebied ontwikkelingsopgave Natura2000.

Er komen binnen het plangebied geen habitatsoorten of –typen voor die door het plan geschaad zullen worden. Tevens vindt er geen externe werking plaats doordat er binnen het bouwblok wordt gebouwd.

Thema's als verdroging en vermesting/ verzuring (stikstof) vallen niet onder de reikwijdte van onderhavige quickscan flora en fauna. De verwachting is echter dat ook deze thema's geen rol spelen in het project te Hezingen, gezien het karakter van de voorgenomen ingreep.

Het deel dat als EHS is aangegeven heeft beperkte natuurwaarde. Het bosje bestaat met name uit naaldbomen en beperkte ondergroei. Er zijn geen beschermde soorten of verblijfplaatsen ervan aangetroffen.

Het bosje zal volgens plan opgeschoond worden. Tevens zullen er bomen worden gekapt. Deze ingrepen zullen naar verwachting geen significante aantasting van natuurwaarden of oppervlak tot gevolg hebben.

5.2 Effecten soorten

Er wordt in het kader van de Flora- en faunawet nagegaan of vaste rust- en verblijfplaatsen door de ingrepen worden aangetast (verwijderd, ongeschikt gemaakt) of dat dieren opzettelijk worden verontrust, verjaagd of gedood. Verder is er gekeken of er invloeden zijn die leiden tot een verminderde geschiktheid als foerageergebied waarbij het een zodanig belang betreft dat bij het wegvallen van deze functie ook vaste rust en verblijfplaatsen niet langer kunnen functioneren.

Flora

Alle plangebieden

Tijdens het veldbezoek zijn er binnen de daadwerkelijke plangebieden geen beschermde wilde vaatplanten aangetroffen.

Locatie Hezingen

Het is raadzaam om spoedig en grondig de Japanse duizendknoop te laten verwijderen. Dit is een moeilijk te bestrijden en in te perken invasieve exoot dat buiten natuurgebieden gehouden moet worden. Het kan raadzaam zijn om een deskundige in te schakelen.

Foto: Invasieve exoot Japanse duizendknoop.

Vogels

Plangebied Oud Ootmarsum

Verblijfplaatsen van vogels met een jaarrond beschermd nest zijn niet aanwezig binnen het daadwerkelijke plangebied.

Algemeen voorkomende soorten kunnen broeden in de groenstructuren. Het rooien van de groenstructuren dient buiten het broedseizoen van vogels plaats te vinden (broedseizoen loopt in onderhavige situatie globaal van maart tot(en met) augustus in verband met duiven). Het is van belang om te weten dat de Flora- en faunawet geen standaardperiode voor het broedseizoen hanteert. Het gaat erom of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Ook bij de bouw van de woning dient rekening te worden gehouden met broedende vogels door bij voorkeur buiten het broedseizoen te bouwen of reeds aan te vangen voor de start van het broedseizoen.

Plangebied Geesteren

Er zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Het nest van de spreeuw is niet jaarrond beschermd. Tijdens de omgevingscheck is gebleken dat er voldoende alternatieve broedlocaties aanwezig zijn voor deze soort. De sloop van de opstal en het verwijderen van omliggende groenstructuren dient buiten het broedseizoen plaats te vinden. Het is van belang om te weten dat de Flora- en faunawet geen standaardperiode voor het broedseizoen hanteert. Het gaat erom of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum.

Plangebied Hezingen

Algemeen voorkomende soorten kunnen broeden in de groenstructuren en in de ingestorte schuur. Het rooien van de groenstructuren en de sloop van de opstal dienen buiten het broedseizoen van vogels plaats te vinden (broedseizoen loopt in onderhavige situatie globaal van maart tot(en met) augustus in verband met duiven). Het is van belang om te weten dat de Flora- en faunawet geen standaardperiode voor het broedseizoen hanteert. Het gaat erom of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum.

In de te amoveren schuur roest een kerkuil. In dit kader is er contact gezocht met de heer J. Drop van de Kerkuilen Werkgroep Twente. De heer Drop heeft de locatie op 21 augustus 2015 bezocht en kwam eveneens tot de conclusie dat de locatie een voormalige broedlocatie is, maar nu een roestplek. De locatie betreft geen significante roestsplek (weinig verse sporen) waardoor ontheffing van de Flora- en faunawet niet noodzakelijk wordt geacht. Wel is met de initiatiefnemer en de Kerkuilen Werkgroep Twente afgesproken dat er in de omgeving, ruim voor (minimaal vier maanden) de sloop van de schuur, twee speciale kerkuilenkasten worden opgehangen door de werkgroep. Deze kasten kunnen eveneens gebruikt gaan worden als broedlocatie. De schuur is in een dermate slechte staat dat bij de komende herfststormen waarschijnlijk verdere instorting gaat plaatsvinden en ook de roestplek buiten gebruik zal raken.

Tevens zal er een kerkuilenkast worden opgehangen in de nieuw te bouwen kapschuur. Waar mogelijk zullen takkenhopen/ -rillen worden geplaatst als voedselvoorziening (plek voor muizen) van de kerkuilen. Tijdens de sloop dient zeker te zijn dat er geen kerkuil meer aanwezig is in de schuur.

De voorgenomen ingreep en de te nemen maatregelen zullen naar verwachting dus een positief effect hebben, zeker gezien in het licht van het instortingsgevaar van de schuur, op de lokale populatie kerkuilen.

Grondgebonden zoogdieren

Plangebied Oud Ootmarsum

Binnen het daadwerkelijke plangebied zijn geen vaste verblijf- of voortplantingsplaatsen van streng en strikt beschermde soorten aangetroffen.

Algemeen voorkomende soorten kunnen eventueel gebruik maken van het plangebied en de directe omgeving. Voor deze Tabel 1- soorten geldt een algemene vrijstelling als het ruimtelijke ingrepen betreft. Wel geldt de zorgplicht. Dit houdt onder andere in dat het rooien vanaf de straatkant gestart dient te worden. Hierdoor zullen eventueel aanwezige soorten het maisveld invluchten en niet de straat op.

Bovenstaande beschouwend zijn er geen negatieve effecten te verwachten aangaande grondgebonden zoogdieren.

Plangebied Geesteren

Binnen het daadwerkelijke plangebied zijn geen vaste verblijf- of voortplantingsplaatsen van streng en strikt beschermde soorten aangetroffen.

Algemeen voorkomende soorten kunnen eventueel gebruik maken van het plangebied en de directe omgeving. Voor deze Tabel 1- soorten geldt een algemene vrijstelling als het ruimtelijke ingrepen betreft.

Plangebied Hezingen

Binnen het daadwerkelijke plangebied zijn geen vaste verblijf- of voortplantingsplaatsen van streng en strikt beschermde soorten aangetroffen.

Algemeen voorkomende soorten kunnen eventueel gebruik maken van het plangebied en de directe omgeving. Voor deze Tabel 1- soorten geldt een algemene vrijstelling als het ruimtelijke ingrepen betreft. Wel geldt de zorgplicht. Het rooien van de ruigtevegetatie dient langzaam te gebeuren opdat eventueel aanwezige soorten tijdig kunnen vluchten.

Bovenstaande beschouwend zijn er geen negatieve effecten te verwachten aangaande grondgebonden zoogdieren.

Vleermuizen

Alle plangebieden

Binnen de plangebieden zijn geen vaste voortplantings- of verblijfplaatsen aanwezig. Tevens betreffen de plangebieden geen significant foerageergebied. Er is voldoende foerageergebied in de omgeving van deze gebieden aanwezig. Tevens zijn er geen essentiële vliegroutes aanwezig.

Er zijn derhalve geen negatieve effecten te verwachten aangaande vleermuizen.

Amfibieën, reptielen en vissen

Alle plangebieden

Binnen de daadwerkelijke plangebieden zijn geen vaste verblijf- of voortplantingsplaatsen van streng en strikt beschermde soorten aangetroffen.

Algemeen voorkomende soorten kunnen eventueel gebruik maken van de plangebieden. Voor deze Tabel 1- soorten geldt een algemene vrijstelling als het ruimtelijke ingrepen betreft. Wel geldt de zorgplicht.

Bovenstaande beschouwend zijn er geen negatieve effecten te verwachten aangaande deze soortgroepen.

Ongewervelden/ overige soorten*Alle plangebieden*

Er zijn geen vaste verblijfplaatsen of exemplaren van streng en strikt beschermde overige soorten waargenomen.

Voor eventueel aanwezige licht beschermde soorten (Tabel 1) geldt een algemene vrijstelling als het ruimtelijke ingrepen betreft.

Bovenstaande beschouwend zijn er geen negatieve effecten te verwachten aangaande overige soorten.

Algemene zorgplicht

De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet. Eventueel aanwezige dieren dienen de kans te krijgen om te vluchten.

De zorgplicht houdt ook in dat er zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de periode waarin wordt gewerkt (buiten kwetsbare voortplantings- en overwinteringsperiode).

6 CONCLUSIE

Op basis van onderhavige quickscan is beoordeeld of er voor de voorgenomen ingreep in het plangebied procedurele gevolgen zijn betreffende de Flora- en faunawet en overige (natuur)wetgeving.

Conclusie alle locaties	
Beschermde gebieden	<i>Locaties Oud Ootmarsum en Geesteren</i> De voorgenomen ingrepen zullen geen negatief effect hebben op beschermde (natuur)gebieden. <i>Locatie Hezingen</i> Het Natura2000-gebied rondom het plangebied zal naar verwachting geen negatief effect ondervinden van de ingreep binnen dit plangebied. Het bosje met weinig natuurwaarden betreft EHS. → Er is geen significante aantasting wat betreft natuurwaarde of oppervlak te verwachten.
Soortgroepen	Flora Er zijn geen beschermde wilde soorten aangetroffen. Het is raadzaam om de invasieve exoot de Japanse duizendknoop op de locatie Hezingen spoedig en grondig te laten verwijderen. Vogels <i>Locaties Oud Ootmarsum en Geesteren</i> In de groenstructuren van beide locaties en in de te amoveren opstal van het plangebied in Geesteren kunnen algemeen voorkomende vogels broeden. → De rooi- en sloopwerkzaamheden dienen buiten het broedseizoen plaats te vinden. → Bij voorkeur vindt de bouw van de woning ook buiten het broedseizoen plaats. <i>Locatie Hezingen</i> In de groenstructuren en in de te amoveren schuur kunnen algemeen voorkomende vogels broeden. → De rooi- en sloopwerkzaamheden dienen buiten het broedseizoen plaats te vinden. De te amoveren schuur betreft een niet significante roestplaats voor een kerkuil. → Er worden door de Kerkuilen Werkgroep Twente ruim voor de sloop twee speciale nestkasten opgehangen. Dit ook met het oog op de mogelijke verdere instorting van de schuur. → Na de realisatie van de kapschuur wordt ook hier een speciale nestkast opgehangen en muizenvoorzieningen, zoals takkenrillen, toegepast. Vleermuizen Er zijn geen geschikte verblijf- en/of voortplantingsplaatsen voor gebouwbewonende en boombewonende soorten aanwezig binnen de plangebieden. Tevens betreffen deze plangebieden geen essentieel foerageergebied en zullen er door de ingrepen geen essentiële vliegroutes verloren gaan.

Soortgroepen	<i>Amfibieën, reptielen en vissen</i> Er zijn geen vaste verblijf- en/of voortplantingsplaatsen of exemplaren van streng en strikt beschermde overige soorten waargenomen. Wel kunnen algemeen voorkomende soorten voorkomen.
	<i>Ongewervelden/ overige soorten</i> Er zijn geen vaste verblijf- en/of voortplantingsplaatsen of exemplaren van streng en strikt beschermde overige soorten waargenomen. Wel komen algemeen voorkomende soorten voor.
Conclusie	Op basis van de bevindingen kan geconcludeerd worden dat er in de huidige situatie <u>geen</u> procedurele gevolgen zijn ten gevolge van de voorgenomen ingrepen. → Op basis van de zorgplicht volgens artikel 2 van de Flora- en faunawet dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor in het wild levende dieren en hun leefomgeving; → Nader onderzoek naar soorten is <u>niet</u> noodzakelijk; → Een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is <u>niet</u> noodzakelijk. Niet significante roestplekken van kerkuilen zijn niet ontheffingsplichtig; → Voor algemeen voorkomende soorten (Tabel 1) geldt een algemene vrijstelling als het ruimtelijke ingrepen betreft.

BIJLAGE 1

WETTELIJK KADER

1 Flora- en faunawet

De bescherming van planten- en diersoorten is geregeld in de Flora- en faunawet. Deze wet is erop gericht om de Nederlandse biodiversiteit te beschermen en de dieren en planten binnen de Nederlandse wetgeving de plek te geven die hun volgens de Europese afspraken toekomt. De Flora- en faunawet is sinds 1 april 2002 van kracht.

Het uitgangspunt van de Flora- en faunawet is 'Nee, tenzij'. Dit betekent dat alles wat schadelijk is voor bedreigde soorten verboden is. Van het verbod ('nee') kan alleen onder bepaalde voorwaarden ('tenzij') worden afgeweken.

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen die voor alle planten en dieren geldt. Naast de zorgplicht bevat de wet ook een aantal verbodsbepalingen die ervoor zorgen dat in het wild levende soorten zoveel mogelijk met rust worden gelaten.

1.1. Zorgplicht

De zorgplicht houdt in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet. De zorgplicht betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat het lijden zo beperkt mogelijk is.

1.2 Verbodsbepalingen

- Artikel 8: Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9: Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- Artikel 12: Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

1.3 Algemene maatregelen van Bestuur (AMvB)

De 'AMvB art.75' van de Flora- en faunawet is in februari 2005 in werking getreden. In dit besluit is een vrijstelling voor specifieke soorten tijdens specifieke activiteiten geregeld. De Flora- en faunawet is middels deze AMvB vereenvoudigd doordat bij bijvoorbeeld ruimtelijke ingrepen en bestendig gebruik en beheer voor de meest algemene soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen geldt.

De beschermde soorten worden ingedeeld in drie categorieën (tabellen). Tevens hebben vogels een aparte status.

Tabel 1: Algemene soorten waarvoor een vrijstelling geldt (licht beschermd):

Voor algemeen voorkomende soorten geldt een algemene vrijstelling van de verboden 8 tot en met 12. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Wel blijft ook voor deze soorten de zorgplicht van kracht. De werkzaamheden betreffen bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Tabel 2: Overige soorten waarvoor een vrijstelling geldt wanneer volgens een, door de minister goedgekeurde, gedragscode gewerkt wordt (streng beschermd):

Voor een aantal soorten geldt een vrijstelling mits volgens een door het ministerie goedgekeurde gedragscode wordt gewerkt. Wanneer er niet gewerkt wordt met een gedragscode of wanneer de ingrepen niet vallen bij de onder Tabel 1 genoemde werkzaamheden, kan een ontheffing worden aangevraagd. Deze kan worden verleend indien de beoogde ingreep geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de soort(en). Eventueel moeten hiertoe mitigerende en compenserende maatregelen genomen worden. De aanvraag zal worden onderworpen aan een lichte toets.

Tabel 3: Habitatrichtlijn bijlage IV-soorten en in AMvB aanvullend aangewezen soorten (bijlage 1) (strikt beschermd):

Voor soorten genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en voor de bijlage 1 soorten geldt het zwaarste beschermingsregime. Voor deze soorten geldt geen vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Een ontheffing kan alleen worden verleend wanneer:

- geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- sprake is van een in of bij de wet genoemd belang;
- geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Voor bijlage IV-soorten geldt eveneens dat er sprake moet zijn van een door de Habitatrichtlijn erkend belang.

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid of openbare veiligheid.

1.4 Vogels

Verblijfplaatsen van broedvogels zijn door de Flora- en faunawet beschermd tijdens het broedseizoen. De Flora- en faunawet hanteert geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval aanwezig is, ongeacht de datum.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nest. Deze nesten vallen tijdens de gebruikperiode onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet.

Een aantal vogels gebruiken het gehele jaar hun nest, als bijvoorbeeld vaste rust- en of verblijfplaats, of zijn erg honkvast en keren elk jaar terug naar dezelfde locatie of gebruiken elk jaar hetzelfde nest en zijn niet in staat om zelf een nest te maken. In bovengenoemde situaties is het nest jaarrond beschermd. Dit houdt in dat het nest/ vaste rust- en verblijfplaats ook na het broedseizoen niet zomaar vernietigd mag worden (Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten, augustus 2009)

Indien een jaarrond beschermd nest aanwezig is en deze (en/ of de leefomgeving) verloren gaat, kan een ontheffing worden aangevraagd en/ of dienen mitigerende maatregelen genomen te worden.

Voor soorten kan alleen ontheffing worden verkregen indien er sprake is van een wettelijk belang genoemd in de Vogelrichtlijn;

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid of openbare veiligheid.

1.5 Gedragscode

Er kan gebruik worden gemaakt van de vrijstelling die is gegeven naar aanleiding van een goedgekeurde gedragscode. Er dient dan aantoonbaar in overeenstemming met de gedragscode gewerkt te worden door de inhoud van de gedragscode op te nemen in bijvoorbeeld eigen werkprotocollen.

Veel gebruikte gedragscodes voor onderhavige activiteiten zijn de gedragscode 'ruimtelijke ordening en inrichting van gemeenten' en de gedragscode 'Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelsector'.

	niet beschermde soorten	Zorgplicht
	Soorten van tabel 1 lichtste beschermingsregime algemene soorten	Vrijstelling Wel zorgplicht
	Soorten van tabel 2 middelste beschermingsregime overige soorten	Gedragscode of Ontheffing
	Vogels	Gedragscode of Ontheffing
	Vogels met jaarrond beschermde nesten	Ontheffing
	Soorten van tabel 3 zwaarste beschermingsregime bijlage 1 AMvB bijlage IV Habitatrichtlijn	Ontheffing

Tabel 1: Samenvatting beschermingsregime Flora- en faunawet.

2 Natuurbeschermingswet 1998 (Nbwet'98)

Het beschermen en in stand houden van bijzondere gebieden in Nederland is opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998 die per 1 oktober 2005 van kracht is.

Gebieden die bescherming genieten onder de Nbwet'98 zijn Natura2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden), Beschermde Natuurmonumenten en wetlands.

Handelingen binnen beschermde gebieden die de wezenlijke kenmerken van het gebied aantasten, zijn in principe verboden en worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Bij ruimtelijke ingrepen in de nabije omgeving van de beschermde gebieden, moet worden bepaald in hoeverre de externe werking van de ingreep een effect heeft op het beschermde gebied. Betreft het een Natura2000-gebied zal een vergunningsaanvraag op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 moeten worden aangevraagd.

3 Nationaal Natuur Netwerk (NNN)

Vaak vallen de Natura2000-gebieden samen met het zogenaamde Nationaal Natuur Netwerk, de voormalige Ecologische Hoofdstructuur. In de provincie Utrecht wordt op dit moment echter nog wel de benaming EHS gehanteerd.

Dit NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

In het NNN liggen: bestaande natuurgebieden (waaronder de 20 Nationale Parken), gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt, landbouwgebieden (beheerd volgens agrarisch natuurbeheer) en ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en de Waddenzee.

In het netwerk geldt het 'nee, tenzij'-principe. Ruimtelijke ingrepen zijn niet toegestaan, tenzij er geen alternatieven zijn. Ook moeten de ontwikkelingen een groot openbaar belang hebben. De schadelijke effecten van de activiteit op de natuur moeten bovendien worden gemitigeerd. De kernkwaliteiten en omgevingscondities vormen het toetsingskader. De initiatiefnemer dient onderzoek te doen naar eventuele significant negatieve effecten die een activiteit kan hebben op het NNN.

4 Rode Lijst

Rode Lijst soorten zijn soorten die zijn opgenomen op officiële, door het parlement bekrachtigde en in de Staatscourant gepubliceerde, lijsten van soorten die gevoelig of kwetsbaar zijn of zelfs direct in hun voortbestaan bedreigd worden. De bedreigde dier- en plantensoorten op de Rode Lijsten hebben geen juridische status, tenzij ze ook in de Flora- en faunawet zijn opgenomen.

BIJLAGE 2

LITERATUURLIJST

Boeve, M.N, Omgevingsrecht, uitgeverij Europa Law Publishing, Amsterdam, 2006
Broekhuizen, S e.a., Atlas van de Nederlandse zoogdieren, uitgeverij KNNV, Utrecht, 1992
Den Held, J.J, Beknopt overzicht Nederlandse Plantengemeenschappen, uitgeverij KNNV, Utrecht, 1991
IKC Natuurbeheer, Handboek natuurdoeltypen in Nederland, uitgeverij Judels&Brinkman, Delft, 1995
Meesters, G, Natuuratlas van Nederland, uitgeverij Icob b.v. Alphen aan den Rijn, 2001
Meijden R. Van der, Heukels' Interactieve Flora van Nederland, ETI, 2007
Parmentier, F, Paassen A van, Steenuil onder de pannen – maatregelencatalogus, 2009
Olsen L-H, Dier & spoor, KNNV uitgeverij, 2012
Ravon, De amfibieën en reptielen van Nederland, 2009
Sovon Vogelonderzoek Nederland, Atlas van de Nederlandse Broedvogels, uitgeverij KNNV, Utrecht, 2002
Spohn, R, Bloemen, uitgeverij Tirion BV, Baarn, 2008
Spohn, R, Bomen, uitgeverij Tirion BV, Baarn, 2008
Sterry, P, Vogelwijzer, uitgeverij Tirion BV, Baarn, 2006
Vogelbescherming Nederland, Topografische Inventarisatieatlas voor flora en fauna van Nederland, Zeist, 2003.

Internet:

Atlas van Overijssel
www.ravon.nl
www.sovon.nl
www.vogelbescherming.nl
www.vogelvisie.nl
www.vzz.nl